

Jak powstaje plan urządzenia lasu?

16.9.2026 - | Generalna Dyrekcja Lasów Państwowych

Plan urządzenia lasu to najważniejszy dokument określający zasady prowadzenia gospodarki leśnej w nadleśnictwie na kolejne 10 lat. Jego przygotowanie trwa kilka lat i obejmuje zarówno prace ekspertów, jak i udział społeczeństwa.

Każde nadleśnictwo posiada własny plan urządzenia lasu (PUL), sporządzany raz na dekadę. Dokument określa m.in. stan lasu, kierunki jego ochrony, hodowli oraz użytkowania. Zanim jednak trafi do zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska, przechodzi wieloetapową procedurę obejmującą prace terenowe, analizy oraz konsultacje społeczne.

Jednym z najważniejszych elementów tego procesu są trzy narady: wstępna, urzędzeniowa oraz narada projektu planu. To właśnie podczas nich wypracowywane są założenia, omawiany jest postęp prac i prezentowany gotowy projekt dokumentu.

Od czego zaczynają się prace?

Pierwszym etapem przygotowania nowego planu urządzenia lasu jest narada wstępna. Otwiera ona cały proces i służy ustaleniu założeń oraz organizacji dalszych działań.

Naradę zwołuje dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych w pierwszym lub drugim kwartale ósmego roku obowiązywania dotychczasowego planu. Uczestniczą w niej przedstawiciele nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji oraz specjaliści zajmujący się m.in. urządzaniem i ochroną lasu, ochroną przyrody, hodowlą, turystyką użytkowaniem czy udostępnianiem lasu społeczeństwu.

To etap przede wszystkim organizacyjny i ekspercki. Ustalane są zakresy prac, sposób ich realizacji oraz podstawowe założenia niezbędne do przygotowania nowego dokumentu. Sporządzony protokół stanowi podstawę do przygotowania dokumentacji przetargowej i wyboru wykonawcy projektu PUL.

Na tym etapie nie prowadzi się jeszcze konsultacji społecznych. Ich czas przychodzi później, gdy rozpoczynają się właściwe prace nad dokumentem.

Czas na konsultacje i dialog

Kolejnym ważnym krokiem jest narada urzędzeniowa, organizowana w pierwszym kwartale dziewiątego roku obowiązywania dotychczasowego planu.

To właśnie wtedy proces wchodzi w etap dialogu społecznego. Co najmniej 30 dni przed naradą podawana jest do publicznej wiadomości informacja o rozpoczęciu prac nad projektem planu, przygotowaniu prognozy oddziaływania na środowisko oraz możliwości udziału społeczeństwa w procesie.

W naradzie uczestniczą przedstawiciele Lasów Państwowych, wykonawca projektu, a także członkowie Zespołu Lokalnej Współpracy. W jego skład mogą również wchodzić przedstawiciele samorządów, organizacji społecznych, instytucji oraz innych zainteresowanych środowisk.

Ich rolą jest wspieranie dialogu pomiędzy Lasami Państwowymi a lokalnymi społecznościami oraz zainteresowanymi stronami.

Po naradzie prowadzone są szczegółowe prace terenowe i prace związane z opracowaniem wyników i dokumentacji. Obejmują one m.in. inwentaryzację lasu, sporządzanie opisów taksacyjnych, ocenę zasobów drzewnych, przygotowanie map i zestawień oraz analizę siedlisk, drzewostanów, gleb i innych elementów środowiska leśnego.

Narada urzędzeniowa wyznacza kierunek dalszych prac nad projektem planu i pozwala uwzględnić zgłoszone uwagi oraz wnioski.

Gotowy projekt trafia do oceny

Trzecim kluczowym etapem jest narada projektu planu (NPP), organizowana najpóźniej do 15 października dziesiątego roku obowiązywania dotychczasowego planu.

W tym momencie omawiany jest już konkretny projekt dokumentu powstały na podstawie wcześniejszych analiz, inwentaryzacji i konsultacji. W naradzie uczestniczą przedstawiciele nadleśnictwa, regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych, Dyrekcji Generalnej LP, zespołu ochrony lasu, wykonawca projektu oraz Zespół Lokalnej Współpracy.

Po podpisaniu protokołu przez dyrektora RDLP do publicznej wiadomości podawana jest informacja o miejscu i terminie udostępnienia projektu planu oraz możliwości składania uwag i wniosków. To bardzo ważny moment, ponieważ społeczeństwo otrzymuje możliwość zapoznania się z gotowym projektem dokumentu jeszcze przed jego zatwierdzeniem.

Narada projektu planu jest więc etapem podsumowania i weryfikacji wykonanych prac oraz przygotowania dokumentu do dalszej procedury formalnej.

Ostatni krok: zatwierdzenie planu

Po zakończeniu konsultacji i rozpatrzeniu zgłoszonych uwag projekt PUL trafia do zatwierdzenia przez Ministra Klimatu i Środowiska.

Do wniosku dołączane jest podsumowanie całego procesu wraz z informacją o zgłoszonych uwagach i wnioskach oraz sposobie ich uwzględnienia.

Przygotowanie planu urządzenia lasu trwa kilka lat i angażuje specjalistów z wielu dziedzin. To proces, który łączy wiedzę ekspercką, szczegółową inwentaryzację lasu oraz dialog społeczny, a jego efektem jest dokument wyznaczający sposób gospodarowania lasami przez kolejną dekadę.

A co z lasami prywatnymi?

Plan urządzenia lasu to podstawowy dokument dla nadleśnictw, ale podobne zasady obowiązują także w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, potocznie zwanych lasami prywatnymi. W ich przypadku podstawą prowadzenia gospodarki leśnej są uproszczone plany urządzenia lasu (UPUL), które również określają zadania z zakresu ochrony, hodowli i użytkowania lasu na kolejne 10 lat. O tym, czym dokładnie jest UPUL i kto go opracowuje, opowiadamy w krótkim materiale poniżej.

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/aktualnosci/jak-powstaje-plan-urzadzenia-lasu>